ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ನಡೆವಳಿಕೆಯನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದು ಪ್ರತಿದಿವಸದ ನಡೆವಳಿಕೆ ಕೊನೆಯಾಗಿ, ಸಭೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ. ಆ ಮಧ್ಯೆ ತಾವೇನಾದರೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಆ ಭಾಗ ನಡೆವಳಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದು ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾಗಲೀ, ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಬಾರದೇ ವಿನಾ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೆ ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟುಸುಲಭವಾದ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

MADAM SPEAKER.—Now, we will take up the next item on the agenda. *i. e.* motion of thanks to Governor's Address. Hon. Member Sri Krishnan to speak.

Motion of Thanks to the Governor's Address

(Debate Continued)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವಾದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಆದನ್ನು ಪುನಃ ಓದಿದ ನಂತರ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗಿರುವಂಥ ಭಾವನೆ ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಸಾರವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವ ನಿರುತ್ಸಾಹವನ್ನು ತರುವಂಥ ಒಂದು ಭಾಷಣವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ವರದಿ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ವಿನಾ ನಮ್ಮರಾಜ್ಯದ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ ಏನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಧೋರಣೆ ತಾಳುವಂಥ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ತಾಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾದ ಯಾವ ಧೋರಣೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪಿ ತಪ್ಪಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವರೀತಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಭಾಷಣ ಬಂದಿರುವಂಥ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯಾದರೂ ಏನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜನತೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಂದು ಬಹುಮತದಿಂದ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 165 ಜನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯೂ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಮತ ನೀಡಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಮತ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಮತ ನೀಡಿದರು ಎಂದರೆ ನೀವು ಜನತೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅವರು ಮತ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೇ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ, ಗರೀಬೀ ಹಟಾವೊ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಜನರ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಜನ ಏನು ಆಸೆ ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ತಪ್ಪು ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೇ ಆಗಲೀ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಲೀ ಇವೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಷಣ ಏನೂ ಸಾರವಿಲ್ಲದ ಭಾಷಣ ಎಂದು ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಇಂತಹ ಭಾಷಣದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಬಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ವಿಮೋಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಬಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸೈನಿಕರು ಎಂದರೆ ಯೋಧರು ಯಾರು ಹೋಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಡಿದರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ನಾವು ಕೂಡ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಹಾಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ ಎಂದು ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಾದಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವಾಗ ಬಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯೋಧರು ಹೋರಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರೋ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಯೋಧರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅನುಕಂಪ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ಅವರು ಯುದ್ಧದಿಂದ ವಾಪಸು ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಮಾಜೀ ಯೋಧರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಹವರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ಇಂತಹ ಮಾಜೀ ಯೋಧರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಯೋಧರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ತಹಶೀಲದಾರರು ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕು ಎನ್ನುವದನ್ನು ಅವರೇ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಅನೇಕ ಯೋಧರುಗಳ ದರಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಅವು ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮವೀರರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಯೋಧರುಗಳು ಜಮೀನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಹಶೀಲುದಾರರುಗಳೇ ಎಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ನಂತರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ಯೋಧರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಇಂದು ನಡೆದಿರುವ ಬಂಗ್ಲಾದೇಶದ ವಿಮೋಚನೆಯ ಯುದ್ಧದಿಂದ ನಾವು ಎರಡು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಮೊದಲನೇದು ಏನೆಂದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಹಾಗೂ ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಕಲಕಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾದ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಆಸೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸರಕಾರಗಳು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗದೇ ಇಂದು ಒಂದು ಹೊಸ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಾದಿ ಎಂದರೆ ಸಮಾಜವಾದದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಈ ಹೋರಾಟದಿಂದ ನಾವು ಕಾಣುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಪಾಕೀಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾದಿ ಸರಕಾರಗಳ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಸಮಾಜವಾದೀ ಸ್ವರೂಪದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ರಷ್ಯಾ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಬಂತು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ನಮಗೆ ಒಂದು ದಾರಿಯಾಯಿತು. ನಾವು ಪಾಕೀಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಾರದು ಅದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದವರು ಅದನ್ನು ಕೇಳದೆ ಪಾಕೀಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆಯೇ ಇವೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನೀತಿ ಇರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಏನಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಈಗ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಯಾವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಕೂಡ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಇದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೆರಡು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಂಗ್ಲಾದೇಶದ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಸೆಲ್ಫ್ ರಿಲಯನ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರಭಾಷಣದ 14ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು ಈ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಶಕ್ತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಇವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಭಾವನೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಲ್ಫ್ ರಿಲೆಯನ್ಸ್ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸಾಧನ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಹಾಗೂ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದಂತೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಿಂದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರೆಗೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ರಷ್ಯಾ ದೇಶ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ರಷ್ಯಾ ದೇಶ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

3–30 P.M.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲ, ಸಮಾಜವಾದದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸಮಾಜವಾದೀ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಡನೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುವಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಭಿಲಾಯ್ ಮತ್ತು ಬೊಕಾರೋ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ದೇಶದೊಡನೆ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಜರ್ಮನಿಯವರೊಡನೆ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಸಮಾಜವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು, ಮಾನ್ಯ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಸೋಷಿಯಲಿಜಮ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಜನ ನಾವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾದುನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲರ್ಜಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಲ್ಯಾಂಪ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎನ್. ಜಿ. ಇ. ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಜರ್ಮನಿಯ ಪಾಲು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಹೊರದೇಶದ ಬಂಡವಾಳದ ದಾಮಾಷ 51 ಮತ್ತು 49 ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಹತೋಟಿ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಾಮಾಷವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷವೇ

ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಮೂಲದಿಂದ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಲ್ಯಾಂಪ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎನ್. ಜಿ. ಇ. ಎಫ್. ಬಗ್ಗೆ ಈಗಿರುವ ದಾಖಾಷವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಕೈಗಾರಿಕಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸೆಲ್ಫ್ ರಿಲೆಯನ್ಸ್ ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿರುವ ದಾಖಾಷವೇ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಾರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿ ಕೈಬಿಟ್ಟರು, ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ವಿಧಾನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಟೋಕಿಯೋಗೂ ಸಹ ಹೋಗಿ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಕಾರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ್ ಏರೋ ನಾಟಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಜಾಗವಿದೆ, ಪ್ರೊಟೋ ಟೈಪ್ ಇದೆ. ನುರಿತ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ದಿನ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನವರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಈಗಿನವರು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಈಗಲಾದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಾರಿನ ಯೋಜನೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಿಲ್‌ಗಳನ್ನು, ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದ್ದ ರಾಜ ಮಿಲ್ ಮತ್ತು ಮಿನರ್ವ ಮಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೆಕ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಮ್ಮ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಮಿಲ್‌ನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಲಂಚಕೋರತನ, ಹಣದ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಹಣ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ದೇಶ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ವೇಗವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಮಿಷಿನರಿ ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರಿಂಗ್ ಕಂಪನಿ ಎಂಬುದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವೇಗವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಚಕಾರ ಕೂಡ ಎತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎಂದರೆ ತಕರಾರು ಕಂಪನಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸೋಷಿಯಲಿಸಮ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಇಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೋಷಿಯಲಿಜಮ್ ಎಂದರೆ ಏನು ? ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂತಹವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲಿಜಂ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ನೇತೃತ್ವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಸಹ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳದಿರುವುದು ಅವಮಾನಕರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಟುವಾದ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದಿರುವುದು ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗಲೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಜನರಿಗೂ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗುಡಿಸಲುವಾಸಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಪೋಲೀಸರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಗುಡಿಸಲ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ, ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಕೆಡವುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಗುಡಿಸಲುವಾಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನನಗೆ ಅವರು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಒದಗಿಸುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ. ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ, ಮೈತುಂಬ ಬಟ್ಟೆ, ಮತ್ತು ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗುಡಿಸಲುವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದ ಸಮಾಜವಾದೀ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಆಷ್ಟೊಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ನೂರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ 50 ಮನೆಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೂ, ಉಳಿದ 50 ಮನೆಗಳನ್ನು ಜಮೀನು ಮನೆ ಇಲ್ಲದವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೆ ಕೇವಲ 600 ರಿಂದ 650 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದನಾಯರ್ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಪೈ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ 100 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ 50 ಮನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಜನ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸಬರಬ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಂತೂ ಮನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಮನೆಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ರಕ್ತಬರುತ್ತದೆ. ಮನೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್‌ನವರು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಯಾವ ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮನೆಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಡವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೋಸ್ಕರ 100–150 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಂದು

ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ವಿಶೇಷ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದೇನು? ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಆಗಬೇಕು. ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಿನವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗಬೇಕು. ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆರ್ಡರುಗಳೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ? ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಈ ಹೆಸರಿನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಸುಮಾರು 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬರೀ ಒಣ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ್ಗೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎಂದು ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬರೀ ಒಣ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸಂತೋಷ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಧೈರ್ಯ ಇವರಿಗೆ ಏಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ? ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಎಂದು ಜಾತಿ ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ನಾನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂತಹ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಯಿತು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಇಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎಂದು ಇಡಬೇಕೇ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಮೀನಾಮೇಷಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬೆಳಗಾಮಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಹೆಸರಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾತ್ಸಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೃಹದಾಕಾರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿ ಪದ್ಧತಿ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡುವಂತಹ ಧೋರಣೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಭೂಮಾಲೀಕರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಂಜಾಟ, ತಿಕ್ಕಾಟಗಳು ಆಗಬಹುದು. ಅದು ಇರಲಿ ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು. ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಉಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ ಎಂದು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈಗ ಏನು ಕೆಲವು ಜನ ರೈತರು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅದರಿಂದ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬೇರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಹಳೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಇಷ್ಟೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೇಲೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಕೂಡದು. ಅವರು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ. ಆದರೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಾದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ದುರ್ನಾತ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಜನಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯಾದ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಶನಿನವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಏನಾಗಿತ್ತು, ಈಗ ಏನೇನು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬರದಿರಲಿ, ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಆ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದೇನೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ವರದಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಪೋರೇಟರ್ಸ್ ಬರಬಹುದು ಮತ್ತು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಕೂಡ ಬರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಆದನ್ನು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೋ, ಹಾಗೆ ಹಂಚಿ, ಆ ರಿಪೋರ್ಟೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು, ಆ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ನೀವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ತತ್ವಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆಯೇ ಘಾಡವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಹಸಿವು ಇನ್ನೂ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಕವಿಯು ಕೀರ್ತಿ ಕನ್ಯೆ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ (ಸಿರ್ಸಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಲಹೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು ಘನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಾತ್ಯಾತೀತವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ವಚನ

ಭ್ರಷ್ಟರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಈಗಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೆಟ್ ಅಪ್ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸಮಾಜವಾದದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂತಹ ನೀತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಂತಹ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮವೀರರು ಒಂದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿ ಏನೇನು ಅಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಪರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ಯಾವೆಂಜರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲಿ ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ಸುಮಾರು 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಧರ್ಮವೀರರ ಅಧರ್ಮದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರರ್ಸ್‌ಗಾಗಿ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಬಡವರ, ಕೂಲಿಗಾರರ ಮತ್ತು ಇತರ ದಲಿತವರ್ಗದವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಮತ್ತು ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅನ್ನ ವಸತಿ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಶನ್ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಯಾರೆಂದರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು. ಅದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಬಡವರಿಗಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮವೀರರು ಬಂದಾಗ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಬಡವರ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರೂಕೂಡ ಅದಕ್ಕಿರುವ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 20-25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು 5-6 ವರ್ಷದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಯವರಿಂದ ಸುಮಾರು 3-3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಾರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲ ಮಿತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಸೊಸೈಟಿ ಮುಖಾಂತರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಈ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಮನೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹರಾಜು ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು, ಈ ಜನರನ್ನು ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿರಹಿತವಾದ ಮತ್ತು ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೇರವಾಗಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬಂಡರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಡೈರಿ ಮತ್ತು ಪೌಲ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್)

ಧರ್ಮವೀರರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಬಂದಮೇಲೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂತಹ ಸಹಾಯವೂ ದೊರಕದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಲೋಪವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 174 ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಯಾರ್‍ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಅವರ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಜೆಟನ್ನು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಗಳ ಪೈಕಿ ನಲವತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ಜನ ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ನಲವತ್ತೈದು ಲಕ್ಷದ ಪೈಕಿ 5 ಲಕ್ಷ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, ಮತ್ತು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಬೀದಿ ಬಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ, ವಸತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಲಿಟರೆಸಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡಗಳವರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಲಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಿಮೆನ್ ಅಂಡ್ ವೆಲ್‍ಫೇರ್ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಸೆಂಟರನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಇತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದಂಥ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಿಂದೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಮಿಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಅಂದರೆ ಸೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ 5 ಎಕರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಂತಿಂಥ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಇಂತಹ ಜನಾಂಗಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂದರೆ ಅದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಂದ ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಂತಹ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಕೂಲಿಗಾರರು ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್‍ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ

ದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ; ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಡು ಬಡವರನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವ, ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಏನೋ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಹೊಸ ನೀತಿ, ಹೊಸ ಧ್ಯೇಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂದು ಹೇಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ವೆರ್ ಸ್ಕೀಮ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೈಮರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೇವಲ ಸೇಕಡ ಒಂದರಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೋ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಕೊಡುವ ನೀತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಬ್ಸಿಡಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ, ಬಾವಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಮತ್ತೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಪ್ರೊಪೋಜಲ್ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಕಾಲೋನಿಗಳೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸೆಂಟ್ರಲಿ ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ಖುದೂಸ್ ಅನ್ವಾರ್.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3,500 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಹರಿಜನ—ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸುಮಾರು 1,800 ಎಕರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜಮೀನು ದೊರಕಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಪವಾದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಾಪುರದ ವಿಷಯ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಲಿ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಜಮೀನು ಅವರ ಪೊಸೆಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ಖುದ್ದೂಸ್ ಅನ್ವಾರ್ ಅವರು ಹರಿಜನರ ಪ್ರೇಮಿಗಳು. ಅವರು 1,800 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ ಇಷ್ಟೇ. ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ. ಈ ಸಭೆಯ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದೇ ಪಕ್ಷದ ಅರಿತು ನುರಿತ ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ಸದಸ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದು ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆಯುವುದು ವಿಹಿತವೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಚೇರ್‌ಮನ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಬಡ ಕೂಲಿಗಾರರ, ದೀನದಲಿತರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಿಂದೆ ಸೆಂಟ್ರಲಿಸ್ಪಾನ್‌ಸರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ತನ್ಮೂಲಕ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂ. ಸಿ. ಆರ್. ಎಸ್. ಸ್ಕೀಮನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್)

ಕೆಲವು ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ 10-20 ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ?

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲಿ 74 ಎಯಿಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ 56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅದೇ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಲ ಮಂದಿರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ವಿನಾ ಈ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬೋರ್ಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು 30 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕು.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದ ವೇಳೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಾಕ್ಯ ಮುಗಿದು ಕೂಡಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? 1960 ರಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಅದೇರೀತಿ 1965 ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಐದುಸಾವಿರ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನೂ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಆ 18 ಮತ್ತು 15 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ? ಅವರೇನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

MADAM SPEAKER.—The hon. Member was allotted 10 minutes. He has already taken 20 minutes. He may finish his sentence and conclude.

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN.—I have not finished one-fourth of my speech. Please allot me ten more minutes.

MADAM SPEAKER.—I do not know all that. Please conclude.

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN.—Allot me 10 more minutes. Otherwise I will not speak further.

MADAM SPEAKER.—That is all right. Next Member Sri T. R. Shamanna.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನವರು (ಕೋಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ; ಈಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಅಂದರೆ ಅದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು. ಇಂದಿಗೆ ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ 14-15 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಇನ್ನೂ ಆ 15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಹೇಗಿದ್ದವೋ ಅವು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯೂ

ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ತಮಿಳುನಾಡು, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವು ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾಮಕಾವಾಸ್ತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ, ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಏನು ? ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು, ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇವರು ಒಂದು ಸ್ಥಿರ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದ ವಿನಾ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕೆಲವರು ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ 10 ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರುಗಳನ್ನು ತರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವುಗಳನ್ನು ಈಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗೋಡೌನಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರಣ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮತ್ತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕನ್ನಡದ ರೆಫ್ರೆಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೋರ್ಸನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನ, ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ನಾನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ 30 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿರಬಹುದು. ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಇತರೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಷಾರ್ಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ನೌಕರರು ಅಗತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಷಾರ್ಟ್‌ಹ್ಯಾಂಡು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತರುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಉತ್ತೇಜನ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪಾಸಾದ ಕೂಡಲೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏನಾದರೂ ಅಲೋಯೆನ್ಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 10-20 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಲೋಯೆನ್ಸ್ಸನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಠಪ್ರವಚನ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಹೊಡೆದಾಟ ಬಡಿದಾಟ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ನಡೆಸಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೇಲಿನ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಖಂಡಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500 ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ಇವೆ, ಅನೇಕ ನೈಟ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಕ್ಲಬ್ ನಡೆಸುವವನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರದಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅರ್ಧಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ರಮ್ಮಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಜೂಜು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ಕ್ಲಬ್ ಎಂದು 500 ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಪೋಲೀಸರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅನೇಕ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದುಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಷ್ಟು ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ವ್ಯವಹಾರ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ದುಡ್ಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಳ್ಳ ಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ತಡೆಗಟ್ಟದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ವರವಾನವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರ ವರದಿಯನ್ನು ನಾವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನವಾಯಿತು, ವಿಚಾರಣೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಹೊಡೆದಾಟಗಳ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಇವನನ್ನು ಹೊಡೆದ ಇವನು ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆದ ಎಂದು ದೂರುಗಳು ಬಂದು ಒಂದು ದಿವಸವೂ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಅಲೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕುಡಿತ ಮತ್ತು ಜೂಜಾಟ. ಇದು ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೂ ಲಾರಿಯವರು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ಇಂತಿಂಥ ಬಾಬಿನಿಂದ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ವರೆಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಈ ರೀತಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕುರಿಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ತೋಳ ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಯುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬರಗಾಲವಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಏರುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಜನಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಮುಂದೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ 15-16 ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಕಾನೂನು ಏನೋ ಆಗಿದೆ. ಊರೆಲ್ಲಾ ಸೂರೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಊರು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಒಳಪಡದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ತಂದರೆ, ಆದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು. ನನಗೆ ಯಾವ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ ಯಾರ ಪರ ವಾದಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಂಸಾರಗಳು ಅನೇಕ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾವು ಹೊಡೆದು ಹದ್ದಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಇವರಿಂದ ಕಿತ್ತು ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಡಿ, ಆದರೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರರನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ ಅವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಉಪಕಾರವಾಯಿತು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಬಲ್ಲಿದರು ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಹಿತವನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರ ಜೀವನವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು, ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಿರುಪೆ ಎತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನ್ಯಾಯವೇ ?

ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಬಂಜರು ಜಮೀನು ಕೊಡಿ. ಜಮೀನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರಿಗೆ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಯಿತು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಜಮೀನನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅನ್‌ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಎಜುಕೇಟೆಡ್ ಅನ್ ಎಂಪ್ಲಾಯಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಡ್ಮೆ ಪಕ್ಷ ಆದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಹೆಂಗಸರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಗೋಳಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 5 ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅನ್‌ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ ದಿನೇ ದಿನೇ ಉಲ್ಬಣ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅನ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ ಸಾಲ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅನ್‌ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ ಸಾಲ್ವ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬರೀ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅನ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಬರೀ ಪೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಈ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಇತ್ತು, ಈ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ನೌಕರಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ ಜನಗಳ ಹಾಹಾಕಾರ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳು ಆದರೂ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನಗಳು ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸುಖದಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಮುಗಿದು ಐದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 5 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾಡುವ ಪ್ಲಾನಿನಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಸೌಖ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

4-30 P. M.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಷ್ಟ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯವರುಗಳು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರುಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈತ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣ ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವಗಾದೆಯಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಯವರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿರುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಬರೀ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 14 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸುಮಾರು 100 ಸ್ಲಮ್ಸ್ ಇತ್ತು. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ 130 ಸ್ಲಮ್ಸ್ ಇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನೀವು ಸುಮಾರು 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಿರ್ಮೂಲ ಆಗಲಿಲ್ಲ. 4 ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಳಾಸಿಪಾಳ್ಯಂ ಹತ್ತಿರ ಸುಮಾರು 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಲಂನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರು ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಲಂ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸ್ಲಂ ತೆಗೆದರೆ 4 ಸ್ಲಂಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸ್ಲಂಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬರೀ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗುವವರು ಓಟು ಕೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಈ ಸ್ಲಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಪೋರೇಟರ್ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಎರಡು ಸ್ಲಂಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೇ ಕಾರಣ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಲಂಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಲವಾದಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಂದು ತರಹ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರ ಬಂಧುಗಳು ಎಂದು ಅನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10-20 ಸ್ಲಂಸ್‌ಗಳನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದರವನ್ನು ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ನಿಧಾನ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಏರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ಡು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ದರಕ್ಕೂ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ದರಕ್ಕೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 3 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅವರ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಾಸ್ಟು 2 ಪೈಸೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ 40 ಪೈಸೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ 2 ಪೈಸೇ ಇದ್ದುದನ್ನು 40 ಪೈಸೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಇರಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಗಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕಂಥ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ದರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ದೊಡ್ಡ ಲೋಪ ಏನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ಲೈಟುಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಷ್ಟು ಲೈಟುಗಳು ಉರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಒಂದು ಅದಕ್ಷತೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರಣ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸರಬರಾಜು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತೇ ವಿನಃ ಈಗಿನಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಏರಿಸಿರುವ ದರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲ್ ನಡೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಅನೇಕ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಓದಿಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ, ಅದು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇವೆ:—

Failure of the Government for not conducting the elections in fair and just manner, particularly in preparing voters list in a proper manner and also allowing large-scale bogus voting ;

Failure of the Government in not making proper bandhobust arrangements for preventing election clashes during and post election periods ;

Failure of the Government in allowing most of the co-operative institutions to be in miserable conditions ;

Failure of the Government to give better travelling facilities to the citizens of Bangalore at reasonable cost ;

Failure of the Government in not giving quality education to the children of the State ;

Failure of the Government in allowing many privately managed educational institutions to run on commercial basis ;

Failure of the Government in bringing more industries in the State to help employment potentialities ;

Failure of the Government in not checking corrupt practices ;

Failure of the Government in not taking suitable steps to check arbitrary and indiscriminate levy of property tax by the Bangalore City Corporation ;

Failure of the Government in stopping the useful advances to Government servants, like house building, motor car, motor cycle, cycle, etc.

Failure of the Government in not solving the housing problem ;

Failure of the Government in not giving proper accommodation to educational institutions and also providing playgrounds for children.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಜನಗಳ ಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಧನೆಯಾಗಿವೆ, ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಬರೀ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಓದತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 12 ತಿಂಗಳ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡಿ. ಜನಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಏನೇನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ನಾನು ಇದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಹಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Smt. MADIMAN SUMATI BALACHANDRA (Dharwar-Rural).—Madam Speaker, I support the motion that is before the House. First of all, I thank the Governor for placing before us s me progressive programmes regarding unemployment, agriculture, land reforms etc. Regarding unemployment problem I would like to say that a large number of boys and girls, both graduates and non-graduates, are without jobs and especially women from low middle-class and the needy class are leading miserable lives with one meal a day. This has also led quite a considerable number of them to make a living by resorting to immoral ways of life. It is a great pity to see them struggling for their survival. No doubt, Government is trying its best to stop immoral traffic and have established rescue homes and shelter homes in many places, but this is only a temporary remedy. To prevent this immoral traffic and to provide employment to the unemployed, Industries are very essential. Cottage industries are a supplementary help. It is not enough to make a living in this industry, because I know

(SMT. MADIMAN SUMATI BALACHANDRA)

about it since I have tried this. People do not come forward to work in this industry as it is not worth paying for their livelihood. Since the past few years I have been trying to solve this problem and have come to the conclusion that until and unless bigger industries are started in taluks we will not be able to solve this problem of unemployment. Further the small scale industries also, as I understand, depend upon large scale industries. The large scale industries are always being located in cities. I was glad to read that some of the backward districts would be allotted some industries. But I wish that these industries are equally distributed to all the districts in the State also. If industries are started in taluks the educated and the uneducated men and women would get jobs. Ancillary Units for women could also be started and thereby a large number of women could be employed. This will also help to stop over-crowding of cities and the people from rural areas will be happy to be in their places.

Regarding Education I feel that Nursery Schools should be started in Villages and slum areas. Educationists and Psychologists have said that the most impressive years in a child's life are from 1 to 5 years and therefore more attention should be paid to their education in a proper environment. Unforunately these children are being neglected in villages and slums. Till the life of villagers and especially women is not ma e easy these problems will continue and our programmes will not be successful. The whole family revolves round the woman and it is she who looks after the family and all other members of the family depend on her. For example, when a woman goes to work her little babies and younger children are to be looked after by the elder children and thereby the elder children are deprived of school education. Out of 6 to 7 children hardly 2 attend the school. Even if you start schools in villages and slum areas the problem is who is to attend the schools? Therefore, I would suggest that Social Welfare Board could take more interest and put up programmes for starting creches by which the nutrition programme could be implemented successfully and the babies also looked after well. If this could be done not only the mothers would be relieved of their burden but also the older children could happily attend to schools and the younger children could by trained up well and the nutrition programmes could also be a success.

Then in some villlages we have schools only up to IV standard and after that the children have to walk upto 2 to 3 miles for their further education. I would suggest that irrespective of the number of children all Villages should have schools at least upto Kannada VII Standard. You can employ just one teacher and pay him little more and see that every village is equipped with a school having classes upto VII standard. To make the literacy programmes a success we have to tackle the root causes of this problem. To attain success in literacy programmes I

feel that until and unless schools are started in all villages this programme will not be successful. Not only that, but some of the boys who just comlete their IV standard school education are sent to work in farms and fields and I think even psychologically it is not good for the boys. Once I was told by a person when he introduced his son who was an agricultural graduate that his son did not want to come back and work on field because he felt this work to be quite inferior. One never thinks of the practical difficulties of the villagers and the needy. More attention to these problems will only be the solution to this. I would suggest that agricultural schools should be started in Taluks where boys who have discontinued school education and have taken up cultivation or farming could be given training. We hear many a times that the crops are not good and the output is not sufficient etc. I think this is all due to the fact that the farmer is not well-equipped with the scientific knowledge to cultivate his field.

Lastly, I would like to suggest that before we take up any project we should always look into the practical difficulties of the villages and slum areas. There is no meaning in starting these projects without understanding the practical difficulties of the people. We should go deep into the root causes before we start implementing any of our programmes and plans and then only I think they will be successful and we could really do something good for the people.

With these words I would like to once again support the motion that is before the house and thank the Chair for having given me this opportunity to speak.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ನಾವು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚಿಸಿತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. 8—10 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈಗ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದು ತಮಗೆಲ್ಲಾಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಮತ ಪಡೆದು ಬಂದ ವರ್ಷ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ನಾನು ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ, ಜನರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಆ ಅಂಶಗಳೊಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನಾಗಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಜಾಂಶ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪಕ್ಷಗಳವರು ಆರಿಸಿ ಬರುವರು, ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಯಂತ್ರವಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಕಳೆದ 20-25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಆರಿಸಿಬರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಅವಕಾಶವಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಥ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ವಿಷಯಗಳು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ, ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇಂಥ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರರು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು)

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ನಾವು ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ, ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಓದಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಜಲಾಶಯಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಹೆಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 24 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಭಾಗಕ್ಕೂ, ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು 130 ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ ಎಂದು; ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ 144 ಇವೆ. ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇರುವ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಇವು ಏಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ, ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ? 1965 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಸೈಟುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೌಕರರಿಗೆ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 15 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರುವವರಿಗೆ 15 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ದುಡಿದು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ನೌಕರರಿಗೆ, ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರಿಗೆ ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಈ ತರಹ ಕಾನೂನನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆ ಕಾನೂನಿಗೂ, ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಮಾಜ ವಾದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾರು ಮಾಡಿದು. ಎಂದರೆ, 1965 ರಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿ ಯಾರಿದ್ದರು ಅವರ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಇಡೀ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದುವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ನಾವು ಯಾವ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತಂದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಯಾರು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನೀತಿಗಳಿಗೆ, ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ವನ್ನು ಯಾರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಂದ ಸಮಾಜವಾದ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗ ಲಾರದು. ನನ್ನನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿ ದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇಂಥದ್ದು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವು ದಾದರೆ ಈ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಡೆದು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಕೂಡ ನೋಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಆಗು ವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಗುಡಿಸಲು ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬೋಧೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆರಡಿ ಅಗಲ ಎಂಟಡಿ ಉದ್ದ ಇರುವ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿ, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದ ಇಷ್ಟು ಜನ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀರಿ? ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೊಠಡಿಗಳಿಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಇವರು ಮಾಡುವ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಕಡೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಡಿಸಲು

ಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವವರು ಇರಬೇಕು, ಬಡವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ, ಯಾರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೋ ಅವರು ಮತ್ತು ನಾವು ಬಡಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Madam Speaker, first of all, I congratulate the new Governor, who was the Chief Minister of Rajasthan for more than 15 years, who was a well-known leader in India, and who took initiative to elect or select late Sri Lalbahadur Sastry as the Prime Minister of India. However, I would like to criticise the Governor's Address, because there is no mention of the Maharashtra-Mysore border dispute in his Address. The Maharashtra-Mysore border dispute is pending for more than 16 years. There was agitation, satyagraha and no-tax campaign in the border area and Senapathi Bapat had started 'fast unto death' in front of the house of the Chief Minister of Maharashtra in 1965. Afterwards, the Mahajan Commission was appointed and the report was submitted. That report was placed before the Parliament on 18th December 1970. After the report was placed before the Parliament, the Parliament was dissolved by the President on the advise of the Prime Minister.

5-00 P.M.

Now there is a Ruling Congress regime in Mysore State, there is a Ruling Congress Regime in Maharashtra State and there is Ruling Congress Regime in the Centre. I request through you Madam, the Central, State Governments to solve this vital problem of Maharashtrians. This problem is pending for the last 16 years. So, I request the Centre to solve this problem once and for all. The Central Government has solved the problem of East Bengal. They have fought with the Government of Pakistan and brought freedom to the people of East Bengal whose problem was also based on language. I request the Prime Minister through you Madam to solve this problem once and for all. Our Prime Minister has taken a risk in getting freedom to the people of East Bengal and thus she has elevated the fame and name of India in the eyes of the World. This problem pertains to 10 lakhs of Maharashtrians. We have successfully contested 4 general elections. This time, the governor has said in his speech that elections reflect the wishes of the people. This time there were five candidates fielded against me. The Belgaum City is the crux of the Maharashtra-Mysore border problem. The Congress (R) had given ticket to a communist and they have fully supported the Communist Party. There was a candidate set up against me from Congress (O), Muslim League, Indepedent supported by Jun-Sangha and Swathantra. I have defeated almost all the candidates by a overwheling majority and I got 11000 more votes against my nearest Congress (O) candidate, Swantara and the Jan Sangh and Muslim League candidates have lost their deposits. That is the

(SRI B. B. SAYANAK)

historical success of the Maharashtra Ekikarna Samithi in the recent General Election. Why you are not respecting the wishes of the people of border area ? I request the Mysore Government to send us back to Maharashtra which is our Government.

The Mahajan Commission Report is perverse one-sided and full of inconsistencies.

(*Interruptions.*)

MADAM SPEAKER.—Please do not disturb the hon. Member. Let him go on with his speech.

SRI B. B. SAYANAK.—Our Prime Minister has not accepted the report of the Mahajan Commission *in toto* because that report is considered to be one-sided, preverse and full of inconsistencies. The Prime Minister had asked Sri Setalvad, Attorney-General, to offer his opinion on this Report. He has opined that the report was one sided. Border issue must be solved on the basis of village as a unit, simple majority, contiguity and wishes of the people.

Regarding Kannada language, I am proud of Kannada language because it is the sister language of Marathi. I respect all the I4 languages of India. If you want to introduce Kannada as the medium of instruction in all the schools in the border area where Marathi is the mother tongue, it would be very difficult for the boys to follow Kannada wherein Marathi people are in majority.

The text books for the 7th standard are made available to the students in the month of February. The Marathi text books are horrible. The Marathi speaking people say that these books are not correct. The books are in Marathi but the maps published in the books are in Kannada. Our boys are finding it extremely difficult to follow the maps. You will find such a discrepancy in the Social Studies Book prescribed for the 7th Standard. In the same way, the book on Mathematics. You will find Kannada script in this book. This being so, how do you expect our boys to follow such books This is the plight of Marathi students in border area.

There is a PUC Board in Mysore State and there is a Hindi paper for that exmination. In the question papers, there is an English para kannada para for translation in Hindi. But we do not find para in Marathi. I want to know why there is not a para in Marathi. If this is the fate of the Marathi boys, I request the Government to please send them back to Maharashtra which is their mother State.

Regarding political sufferers' pension, they are getting only Rs. 50 as political suffers' pension per month for having participated in the independence struggle. But the pension they get is not commensurate with the sufferings that they have undergone. These pensioners are required to produce income certificate once in three months. It is

strange that a man who has done a lot for the nation, who has gone to the jail should be asked to produce income certificate for every three months. You must ask the income certificate to be produced once in a year but you should not ask for the production of the certificate once in three months. Political sufferers pension is not an obligation on freedom fighters.

Taking into consideration the paltry sum paid to the political sufferers, I request the Government to pay at least Rs. 200 p.m. as political pension to all the freedom fighters.

Regarding the Co-operative Societies there is a big story to narrate. The Societies are there for the poor and the down-trodden. There are some societies in my area. If a man is going to take Rs. 100 share, he will be a share-holder otherwise he will not be allowed to be a share-holder. What is the use of such societies? Do you consider that these societies are meant for the poor? Shall we take it that they are meant for the rich only? Are they not for poor people? If so, why do you insist on 100 rupees share. Another interesting thing is about the Co-operative Banks. If a person purchases Rs. 1000 shares or Rs. 300 he is entitled to contest for the Directorship. The Government has allowed this. Madam Speaker, this is not convenient. This is not proper; this is not a good thing for the poor people. I request the Government to take drastic action against the Societies which are doing such mischiefs and which are not allowing the poor people to be share-holders.

Regarding the liquor shop, it is a sad thing to tell. The liquor shop contractors are starting their shops in front of the Schools, even in front of Temples. We people in Belgaum are agitated over this problem. But the contractors and the authorities have never cared for the public agitation. There is one liquor shop in Hindalga just in front of the School. We requested the authorities to remove it. But they have not removed it so far.

Another thing is that the border area is completely neglected by the Government so far as irrigation is concerned. Though there are no major or minor irrigation projects in these area, there is one Bellary Nalla. They have constructed half of the nalla. The Deputy Commissioner told me that the Nalla would not be completed unless the popular Government comes to power. He further told me that there will be election and thereafter there will be popular Government and that Government could be prevailed upon in the Assembly to take up this Nalla for completion. I therefore, request you to take action to complete this work.

Regarding the law and order situation, it is very bad. There is one village called Kakati in Belgaum Taluka where a virgin was pregnant. She had an illegal connection with a brick-layer. She was going as cooli under him. The Sub-Inspector of that area caught hold of a poor agriculturist and made him to marry that lady even though he was

(SRI B. B. SAYANAK)

not willing. He was forced to marry that lady at about 8-30 p.m. The Sub-inspector himself purchased everything for this marriage. This is the state of affairs. What was the necessity for this Sub-Inspector to take initiative in this regard ? Why I am bringing this before this Hon House, is the people in our area are afraid of these police people. They thought that the man who had not illegal connection with that woman would be made to marry her. But something different had taken place.

At the time of election, the communist member who contested against me had engaged some people to throw stones in the election meeting we held. The organisers of his party mixed up in the meeting threw stones and some of his organisers threw stones from outside. We caught hold of these people and handed them over to the Police. But the Police did not take any action on them.

Sri B. V. KAKKILAYA.—The persons who had thrown stones are not the members of the Communist Party. How can the hon. Member prove that they belong to the Communist Party ?

Sri B. B. SAYANAK.—They are the workers of that Party only. Though we had handed them over to the Police, they did not take action. They had not taken any cognisance of it and had not filed any case. The Police are partial to the Ruling Party and they were partial to the Communist candidate who was supported by the Ruling Party. Thank you.

ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಇದುವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೇ ಆಗಲೀ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ, ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಗಡಿಯ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಡಿ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿತು. ಆ ಆಯೋಗ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸಾಯನಾಕ್ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಡಿ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಹ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಬಡತನ ದೂರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಬಡವರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ

ತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಧರ್ಮ. ಆದರೆ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 50 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಮತ್ತು 6 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾದ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ತೋರಿಸದಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಕನ್ನಡದ ಜನರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ.

ಯಾರೋ ಬರೆದದ್ದನ್ನು ಇವರು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಪ್ಪರ್‌ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದ 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ರಾಯಚೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ, 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸುಯೋಗ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಇದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಹಾಗೂ ನಗರಗಳಿಗೆ ನೀರುಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೋಕಿನ ಸುಮಾರು 27 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನಿವೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರು ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಎಷ್ಟೋ ವೇಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವೇಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇರುತ್ತದೆ ಅಂಥಾ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಸಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 5 ಕೋಟಿ 49ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪೈಕಿ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪತ್ತು ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಒಂದು ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸ್ಕೇರ್ಸಿಟಿ ಏರಿಯಾ ಏನಿದೆ, ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಈಗ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು

(ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ)

ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಟಗಿ, ದೇವದುರ್ಗ, ಲಿಂಗಸುಗೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯರೋಗ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಡಾಕ್ಟರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ 100ಕ್ಕೆ 35 ಜನ ಕ್ಷಯರೋಗಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಯಾನಿಟೋರಿಯಂ ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕ್ಷಯರೋಗದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಈ ರೋಗವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲರಾವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಆ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನೂ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಷಯರೋಗ ಅಂಟುರೋಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಯಾನಿಟೋರಿಯಂ ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†**Smt. ADDY SALDHANA** (Mangalore-1).—Hon. Madam Speaker, I thank you for giving me this opportunity to speak on the Motion of Thanks to the Governor's Address. I fully support the Motion that is before the House. The Congress has been victorious at the polls on the strength of the attractive programme. In that programme, we have made a pledge under our Prime Minister to banish poverty from the land. GARIBI HATAO embodies great ideas and ideals, but we must not allow it to become a mere slogan and a pious wish as we have done with several of our reforms. GARIBI HATAO should be a call to action—vigorous and substantive action and create job opportunities and multiply employment. It should create facilities in terms of finance, equipment and technical know-how. There must be an industrial revolution in the field of small scale industries as also a revolution in the agricultural field involving the cultivation of unused land, which would have the way for a decent standard of living.

I wish now to proceed from general to particular items. In the Municipal area of Mangalore, fishing is the major trade. The fishermen who come to sell their fish are selling fish on open platforms. So, it is high time we should give them a roof to cover their head. During monsoons, they get drenched in rain and during hot summer they are

subject to sun strokes. Plans have been submitted to the Government in this behalf for construction of a market, but so far, we have received neither the grants from the Government, nor permission to get grants from the Banks or from the Life Insurance Corporation.

The next problem is road maintenance. Mangalore Municipality was under the Madras Government and at that time, when the income was very small, the grant was 22,000 rupees. Even now, the same grant continues—a grant of 22,000 rupees—though the income tax from motor vehicles is $2\frac{1}{2}$ crores of rupees. Mangalore Town being the recipient of heavy rains, the roads are often damaged by heavy rains. I request the Government at least to consider this and give us more money to maintain these roads in a good condition.

5-30 P.M.

The third point is, we have the filaria disease which is a heart-rending picture of our town. At least 60 per cent of the people are affected with this disease. Little school children, beautiful young maidens, young and old people are affected by this disease. I request the Government to take more measures to wipe out this disease and to give more facilities to cure the people who are affected.

The fourth point is, the Rent Control Act which protects the tenants in the towns. I request the Government to take immediate steps to amend suitably the Mysore Rent Control Act to remove the following grievances of the tenants :—

(i) Eviction of tenants with the help of municipal authorities by getting building certified as dangerous for occupation.

(ii) Eviction of tenants on the ground of self occupation of owners.

(iii) Eviction of tenants on the pretext of recontruction of buildings for pecuniary interest of the owners.

First preference should be given to tenants whenever the owners dispose of their property.

In Kerala, there is a law which says that tenants who occupy a building for more than 12 years, should not be evicted. So I request the Government that this law sholud be brought into effect by the Mysore Rent Control Act.

Lastly, lecturers of the aided colleges -whenever they retire, get no pension. They put in a service of 36 years and more and when they retire, they have no pension. I request the Government that their case should be looked into.

Thank you Madam Speaker for giving me this opportunity.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಕೇವಲ ಮಾಮೂಲು ಭಾಷಣವಾಗಿದೆ, ಹಿಂದೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದಾಗಲಿ,

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಾಗಲಿ ಇಂತಹ ಸಮಯಬದ್ಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಜನತೆಯು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಹುಮತವನ್ನು ನೀಡಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಾಗ ನೀವು ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಯಬದ್ಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು, ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದರೆ ಎಂಥಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀವು ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿರತಕ್ಕದ್ದು ತೀರಾ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಇದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದ ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಡೀ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೂ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಗೊದ್ದ ಹುಳಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮುತ್ತಿಡುತ್ತವೆ, ಅವರಂತೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜವಾದದ ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಸಮಾಜವಾದನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕಂತಹ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಜನತೆಗೆ ಯಾವಾಗ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀರೋ, ಹಾಗಿರುವಾಗ ನೀವು ಅದನ್ನು ಅವಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಮಾಜವಾದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಅಪಾರವಾದ ಆಸ್ತಿಯಿದ್ದಂತಹ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಈಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಹಮೀದ್ ಶಾರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಹಿಂದೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ 1:10ರಷ್ಟು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ 100ಕ್ಕೆ 60ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಈಗ ಸಮಾಜವಾದಿ ಮಿತ್ರರು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರ ನಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿತ್ತೇ? ನೀವೇನು ನಿರ್ವೀರ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಆತ್ಮಘಾತುಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೀವು ಕೂತ್ತಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಜನರು ಧಿಕ್ಕಾರ ಹಾಕುವರು ; ಮತ್ತು ನೀವು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಳ್ಳಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ; ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತರಲು ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಸೇರಿದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಮುಖಂಡರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಸ್ವಲ್ಪ ಅದುರಾಡುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು

ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಇವರಿಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೇರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತುಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾಮಕವಾಸ್ತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಯುತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ, ಏನು ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ಪಂಚಾಯತುಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಪಂಚಾಯತುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏಕೆ ಜನರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತ ದರ್ಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ 10 ವರ್ಷವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. .

ಇನ್ನು ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಪೋಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವುದು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ: ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪೋಲೀಸು ಪಡೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸಜ್ಜು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಬೇರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಪಡೆಗೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಸಾಕು. ಇದರಿಂದಲೇ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾದುದು ವಿವೇಚನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಜ್ಞಾನ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೆಲ್ಲಾ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಪೋಲೀಸರ ರಕ್ಷಣಾದಳಗಳ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣಗಳಿಂದ ದೂರಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಸ್ಕ್ವ್ಯಾಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಂದರು ಅಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಡಗಡವೆಂದು ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಭಯ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಪೋಲೀಸರ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣ, ಅವರ ಮುಖವಾಡ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈಗ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ನಡತೆ ನೀತಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಜ್ಜು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಿ. ಹೊಸ ಸಜ್ಜು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದಂಥ 85 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆಯೆಂದು. ಅವು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ಅಪನಂಬಿಕೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಂಜಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಡಿದವರು ಈಗ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ? ಅವರೇ ಈಗ ಏನಾದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—On a point of personal explanation. Because I spoke for 2 to 3 days on land reforms, that does not mean that I am opposed to land reforms. That only shows the depth of understanding and the study I have made on land reforms.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸಂತೋಷ. ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಗೋಡಿನಲ್ಲಿ 1951 ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಗಿನ ಧಾಟಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಧಾಟಿಯನ್ನೂ ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನಾನು ಹೊಡೆತ ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ತಡೆದು ತಡೆದು 1951 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಅನೇಕರು ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿದ್ದವರು ಆವತ್ತಿನ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆವತ್ತು ಇದ್ದಂಥ ಗೇಣೀದಾರರು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಗೇಣೀದಾರರ ಸಂಬಂಧೀಕರೂ ಸಹ ತಂತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದುಸಾರಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ರಸೀದಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಬಾಯಿಮಾತಿನಿಂದ ಗೇಣಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮಾನು ಬಿಡಿಸುವಾಗ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕರು ತಂತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗಲಾದರೂ ಅಂತಹ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬದರೀನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಜನ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಹಲವಾರು ಇವೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಪ್ರೈಮರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೀಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಒಂದು ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಧಪಟ್ಟ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಆಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಮೇಲೆ ಸಾಲ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ದೂರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ, ಬೀಜವಾಗಲೀ, ನೇಗಿಲಾಗಲೀ, ಗೊಬ್ಬರವಾಗಲೀ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಗಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ದಾರಿ, ಒಂದೇ ಮುಖದಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಡಿಫರೆಂಟ್ ಚಾನಲ್ಸ್ ಇವೆ. You must channelise these facilities in one channel ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ತನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ರೈತನಾದವನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಅಥವಾ ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ದಾಖಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯವರು ಈ ವಿಚಾರದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕರೆಗಳು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆರೆಗಳು ಅವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಕೇವಲ ದುರಸ್ತಿ ಹಣ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗದೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆಗಳ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ತಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿವ್ಕೊ ಎಂಬ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾದ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ (ಕಾರ್ಕಳ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಅವರೇನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಮರ್ಶೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಶಾಸನವನ್ನು ಸುಮಾರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು, ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಆ ಬಡರೈತನ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೇ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೇ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತದ ಕಥೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಗೇಣೀದಾರರೇ ಅಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80 ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ; ಅಂದರೆ ಈ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ದಾಖಲೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಬರಿ ಒಂದು ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಓರಲ್ ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಶಾಸನದಿಂದ ಗೇಣೀದಾರನಿಗೆ ಏನೇನೂ ಸುಖವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ತೊಂದರೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವರು ಯಾವ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬರವಣಿಗೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನ ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ, ಈ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲುತನದವನೂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕನು ಹೂಡಿರತಕ್ಕ 3-4 ಕೇಸುಗಳನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನು ದಿನವೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲುತನ ನಾಶವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಈ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು 75 ಸಾವಿರ ಒಕ್ಕಲುಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶಾಸನ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರು ಇವರು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೋಯಿಲಿ)

ಅವರಿಗೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯದಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್‌ರೈಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಅಪ್‌ಟುಡೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೈತನಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಆಧಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಗೇಣಿದಾರರಲ್ಲಿ ಲೀಜ್ ಡೀಡ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಇಲ್ಲವಾದರ ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ರೆಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರನ ಹೆಸರು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಲೀಜ್‌ಡೀಡ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದು ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೇ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ— ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಅವರು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದವರು. ಅವರು ಯಾವತ್ತೂ ಈ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಹಾಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಶಿವಾಯಿ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು 1961 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಏನೊಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಯಾರ ವಶದಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ದಾಖಲೆ ತೆಗೆಸಿ ಅದರಂತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರದೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಮಾರು 75 ಸಾವಿರ ಒಕ್ಕಲನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 1961 ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಯಾರು ಒಕ್ಕಲದ್ದರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಆ ಗೇಣೀದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಹಿಂದೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೇಣೀದಾರರು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿತಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೇನೂ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಶೇಕಡ 90 ಪಾಲನಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪರಾಧೀನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರು ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಆ ದರಖಾಸ್ತುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆ ಕೃಷಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಪಟೇಲರು ಈ ದರಖಾಸ್ತಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 5—10 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೇವಿ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೇ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಅಗ್ಗದ ಬೆಲೆಗೆ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸುಮಾರು 40—50 ನಿದರ್ಶನಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಪಟೇಲರು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದರಖಾಸ್ತು ವಿತರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಬಡವನಿಗೆ ದರಖಾಸ್ತು ವಿತರಣೆಯಾಗಬೇಕೋ ಅವನಿಗೆ ಅದು ಆಗದೆ, ಯಾರು ಪಾಪದ ಹರಿಜನರು ಅಥವಾ ಪಾಪದ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ, ತಾಲ್ಲೋಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳಾಗಲಿ ತಾಲ್ಲೋಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂಥ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಭೂಮಿ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಆದ ಭೂವಿತರಣೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲು ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭೂಮಿಹೀನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅನ್ ಆತರೈಜಡ್ ಅಕ್ಯೂಪೇಷನ್ಸ್‌ಗಳ ಕೇಸುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಇವೆ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಸಲಹಾ ಮಂಡಲಿಯು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಈ ಸಲಹಾ ಮಂಡಲಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಸಿ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The House will now rise and meet tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock, to meet again at One of the Clock on Thursday, the 13th April 1972.

WD 17321—GPB—550—15-7-72